

Vård- och omsorgsförvaltningen  
**Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden**

Datum:  
2021-05-10

Diarienummer:  
OSN-2021-00205

Handläggare:  
Daniel Karlsson

## Yttrande avseende program för Marielund utredningsområde

### Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till plan- och byggnadsnämnden enligt upprättat förslag.

### Ärendet

Plan- och byggnadsnämnden har enligt beslut i kommunstyrelsen 2012, gett stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett planprogram för Marielund. Programmets syfte är att upprätta riktlinjer för en långsiktigt hållbar utveckling med hänsyn till klimat och områdets betydelse som natur- och rekreationsområde. Programförslaget belyser, i enlighet med uppdraget, tre alternativ eller etapper för bebyggelseutvecklingen:

- alternativ/etapp MINI som omfattar 35–40 nya bostäder
- alternativ/etapp LITEN som omfattar 340–400 nya bostäder (inklusive MINI)
- alternativ/etapp STOR som omfattar 480–530 nya bostäder (inklusive MINI)

Omsorgsnämnden avger yttrande över planprogrammet med synpunkter utifrån följande fyra fokusområden:

- Universell utformning
- Fysisk och social infrastruktur
- Bostäder
- Delaktighet och inflytande

### Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för systemledning på vård- och omsorgsförvaltningen.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad 10 maj 2021
- Bilaga, Yttrande avseende program för Marielund utredningsområde

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund  
Förvaltningsdirektör

Omsorgsnämnden  
**Yttrande**

Datum:  
2021-05-26

Diarienummer:  
OSN-2021-00205

Plan- och byggnadsnämnden

Handläggare:  
Daniel Karlsson

## **Yttrande avseende program för Marielund utredningsområde (dnr PBN 2012-020202)**

Omsorgsnämnden har tagit del av programförslaget och har följande synpunkter att anföra:

### *Universell utformning*

Utformningen av såväl utemiljöer som offentliga inomhusmiljöer inom planområdet bör ske enligt principer för universell utformning. Det främjar tillgängligheten och användarvänligheten för nämndens målgrupper och är samtidigt bra för de flesta. I utformningen av planområdet bör därför en god orienterbarhet, trygghet och tillgänglighet för alla eftersträvas, såväl boende som besökare. På så sätt möter också utformningen bättre behoven hos både kvinnor och män, flickor och pojkar i olika åldrar och med funktionsnedsättning som bor i eller besöker programområdet Marielund.

Programområdet har utmaningar utifrån principen om universell utformning då det beskrivs som kuperat och svårt att orientera sig i om man inte känner till det. Bra och gena kopplingar till hållplatslägen vid väg 282 saknas och gående och cyklister samsas med motorfordon på befintliga vägar. Exempel på åtgärder som behöver beaktas är därför trygga och tillgängliga gång- och cykelpassager i anslutning till busshållplatser, samt separering av gång- och cykelvägar och belysning i rörelsestråk och på mötesplatser inom området. Särskild vikt bör läggas på trygga, tillgängliga och trafiksäkra skolvägar samt rörelsestråk i området som leder till och från mötesaktivitets-, lekplatser och service.

### *Fysisk och social infrastruktur*

I både utbyggnadsscenario STOR och LITEN behöver områdets fysiska och sociala infrastruktur utvecklas på ett sätt som möjliggör att man kan bo på platsen hela livet. Behovet av bostadsformer av olika typer och kvaliteter, exempelvis vad gäller boendekostnader, bostadstorlekar, tillgänglighet, trygghet och möjligheter till positiv social samvaro bör därför beaktas. Likaså behovet av jämlika och jämställda transport-

och kommunikationslösningar. Förutsättningarna att leva och bo samt besöka Marielund utan tillgång till egen bil behöver främjas och billig, tillgänglig, trygg och frekvent kollektivtrafik på olika skalnivåer är särskilt viktigt för de som av olika skäl inte har tillgång till egen bil.

Enligt programförslaget så skulle utbyggnadsalternativ STOR ge flera effekter som inte uppnås i utbyggnadsalternativ LITEN. Det handlar främst om möjligheten att försörja området med buss i själva bebyggelseområdet, men även större underlag för eventuellt allaktivitetshus och stärkta kopplingar mellan mötesplatser, rörelsestråk och bebyggelsestrukturer. Detta underlättar rörelser och social interaktion och stärker därmed tryggheten och tillgängligheten inom området. Nämnden vill därför understryka de positiva konsekvenserna utbyggnadsalternativ STOR skulle få i förhållande till utbyggnadsalternativ LITEN, i synnerhet för personer med olika former av fysisk eller kognitiv funktionsnedsättning.

Sömlösheten mellan trafiksystemet – inklusive kollektivtrafiken – och utvecklingen av den fysiska infrastrukturen behöver säkras redan under utvecklings- och nybyggnadsskedet. Områdets utveckling behöver därför ske i nära samspel med kollektivtrafikleverantörer som ex. UL.

Marielund beskrivs ha goda förutsättningar för friluftsliv och idrott med närhet till sjö och bad. Kontaktytor för idrott och lek, parker och andra mötesplatser planeras. Här ska särskilt beaktas att alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter. Nämnden vill understryka behovet av handikapparkering i anslutning till både service och rekreationsområden samt hållplats för kollektivtrafik. Här bör även angöringsplats för färdtjänst beaktas.

Offentliga miljöer och lokaler (gator, torg, närbutik/servicepunkt, hållplatser, förskolor, skolor/allaktivitetshus, särskilda boenden med mera) bör – på olika sätt beroende på förutsättningarna - underlätta samnyttjande och generationsöverskridande social samvaro oavsett funktionsnedsättning. Det bidrar till att främja delaktighet och folkhälsa samt ett samhällsekonomiskt mer effektivt utnyttjande av resurser. Mötesplatser bör som koncept säkras till sitt innehåll så att man kan belägga att utformningen av dylika faktiskt bidrar till faktiska möten med önskade kvalitéer. Risken är annars att mötesplatser av olika slag stannar vid en vision och inte förverkligas i praktiken.

### *Bostäder*

I den mån det är aktuellt att planera för den typen av boenden, ska skrivas ”särskilda boenden eller särskilda boendeformer enligt SoL och LSS”. Det boende som omsorgsnämnden möjligen ser behov av i detta område är gruppboende i friliggande hus.

I bostadsområden där särskilda boendeformer enligt SoL och LSS planeras in så är det viktigt att samplanera med en tillgänglig kollektivtrafik. Generellt kan även sägas, både avseende särskilda boendeformer enligt SoL och LSS och bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden, att det är viktigt att bostäderna planeras i rimliga prisnivåer för dem som ska bo där.

### *Delaktighet och inflytande*

Utifrån programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål Demokrati och inflytande är ett prioriterat delmål att en konsekvensanalys kring

tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut.

Erfarenheter och kunskaper hos personer med funktionsnedsättning och brukarorganisationer ska därför tas till vara inför strategiska beslut. Nämnden ser därför behov av att en konsekvensanalys tas fram för planområdet avseende tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar och att detta görs i dialog med boende med funktionsnedsättning som berörs av planprogrammet och brukarföreningar. Detta ska även beaktas utifrån barns perspektiv. Principen bör vara att inkludera målgrupperna i ett tidigt skede. Utifrån planprogrammets nära förhållande till Gunsta, såväl geografiskt som utifrån den planerade servicen med matbutik och högstadieskola samt gång- och cykelväg, kan med fördel även boende från just Gunsta inkluderas i denna dialog.

Omsorgsnämnden

Angelique Prinz Blix  
Ordförande

Peter Jernberg  
Sekreterare